

Redatroppens kunstneriske påvirkning

Av Farida Fahmy, oversatt av Maikki Fonnelop

Artikkel #5 av 8

Forskjellen på urfolksdans og teater

Det er stor forskjell på tradisjonell dans, eller urfolksdans, og Redatroppens teaterdans. I *The shorter Oxford Dictionary* blir tradisjonell beskrevet slik: "Avlevering av informasjon, tro og skikker gjennom jungeltelegrafen eller som budskap videreført fra en generasjon til en annen uten skriftlige instruksjoner". Urfolk blir beskrevet som "født eller naturlig produsert i et land eller en region".

I de 15 årene jeg har undervist i utlandet har jeg oppdaget at det fins mange misforståelser om de forskjellige egyptiske dansestilene. Begrep og navn har blitt brukt løst og feilaktig. Et eksempel på begrepsmisbruk var da jeg så en opptreden på en festival for noen år siden. Jeg var vitne til en gruppe kvinnelige dansere fra et østeuropeisk land. De var kledd i saïidi-aktige magedansdrakter og danset med kjepper. De presenterte det som åpenbart var et svakt forsøk på å danse noe som var en blek kopi av Redas bevegelsesrepertoar fusjonert med det magedanserne

opptrådte med på den tiden. I programmet ble oppvisningen deres referert til som tradisjonell "saiidi dans"!

Dans som fritidsaktivitet (tradisjonell folkedans)

Majoriteten av folkedansene i Egypt er fritidsbasert og ikke forbeholdt spesielle utøvere. I noen områder blir lokale, profesjonelle dansere og instrumentalister brakt til sammenkomster for å opptre sammen med innbyggerne. Disse dansebegivenhetene kan ikke bli inndelt i å være enten rene deltakeropplevelser eller ren underholdning. I disse dansene sameksisterer både deltakeraspektet og underholdningselementet. Tilskuerne kan velge å more seg med å se på dansen eller bli med å danse når de måtte ønske. Noen ganger er det få mennesker, andre ganger kan de samme festene tiltrekke seg mer enn 100 deltagere. Disse dansetradisjonene foregår ofte under åpen himmel, i kjernen eller i de perifere områdene av landsbyer og byer.

Improvisasjon er en viktig karakteristikk som kan bli funnet i alle dansene uavhengig av om de blir fremført av lokale innbyggere eller profesjonelle dansere. Danserne blir som regel ledet av én person, noen ganger flere, som avgjør inkludering eller repetisjon av en bevegelsessekvens. På grunn av denne improvisasjonen er det ingen fastsatt koreografi eller forutbestemte sekvenser av bevegelser og kombinasjoner. Disse dansebegivenhetene har ikke avtalt på forhånd antall deltagere eller varighet. Noen tilstelninger kan vare i et par timer, andre kan holde på til langt ut på natten, avhengig av deltagerens humør og engasjement. Improvisasjonselementet har gjort disse dansetradisjonene motstandsdyktige. Improvisasjon er alltid innenfor grensene til den

bestemte stilen i dansetradisjonen og de sosiale kodene i samfunnet den blir fremført i.

Det er veldig viktig å forstå forskjellen på en dansebegivenhet som finner sted i sine originale omgivelser og det som blir presentert på en scene. Når dansen blir flyttet til scenen er det teaterets regler som må følges. En må huske på at en tilskuer/deltager på en dansetilstelning har et åpent sinn. Hen vet at de som danser er vanlige mennesker som danser for sin egen tilfredsstillelse. Teaterpublikummet derimot, krever perfektjon og forventer kunstnerisk kreativitet.

Mahmoud Redas scenetilpasninger var aldri ment å skulle være tro kopier av folkedansene han var vitne til og dokumenterte. Han fokuserte på de forskjellige bevegelseskvalitetene og vektla de unike karakteristikkene til hver folkedans, justerte og utviklet deres potensial, samtidig som han bevarte essensen og egenskapene til hver dansebegivenhet. På grunn av sin kulturelle følsomhet forsto Mahmoud Reda viktigheten av de sosiale kodene i enhver region han besøkte. Koreografiene hans samsvarte med de lokale tradisjonene ved å opprettholde den opprinnelige avstanden mellom menn og kvinner og deres relasjon til hverandre i hvert eneste dansearrangement.

I noen tilfeller ble hans introduksjon av kvinnelige dansere i en mannsdominert dans værende i den sosiale etiketten og ble akseptert i det brede lag av det egyptiske publikum. Etter å ha identifisert den dynamiske og rytmiske strukturen til hvert bevegelsesmønster kvittet han seg med det som var overflødig og utvidet andre elementer. Hans talent, estetiske sans og innsikt skapte koreografier som opprettholdt de karakteristiske egenskapene og integriteten til de originale folkedansene.

Jeg må poengtere at det ikke er kjent om disse dansetilstelningene fortsatt foregår på sine opprinnelige steder. Disse feltstudiene ble gjennomført for mer enn femti år siden. Oppblomstringen av TV, satellittoverføringer og sosiale medier, i tillegg til nye holdninger til dans, har åpenbart forandret livsstilen til innbyggerne i disse områdene.

***